

*Inspraak Commissie Ruimte en Economie van 7 dec. 2021,
agendapunt 5b. Zonnepark Remmerden*

Juliette Hielckert, eigenaar van landgoed Roghairsparren, grenzend aan de velden waar een zonnepark geprojecteerd is.

Ik wil graag reageren op agendapunt 5b: *“Wil de commissie extra kaders meegeven t.a.v. zonnepark Remmerden?”*

Allereerst impliceert deze vraag een goedkeuring, een verklaring van geen bedenkingen, voor een zonnepark. Immers, waarom wil je anders extra kaders stellen. En dat terwijl er meer redenen zijn niet in te stemmen dan wel. Hoopgevend is dat tenminste iemand zich heeft afgevraagd of deze toezegging aan Solarfields niet te kort door de bocht is.

Het college gedraagt zich passief, laat zich sturen door één enkele projectontwikkelaar. Ze doen zelf geen onderzoek, stellen geen eisen, betrekken geen tweede partij. Dit blijkt ook uit ons WOB verzoek. De initiatieven en beslissingen worden bij Solarfields gelaten, er wordt blind gevaren op de projectontwikkelaar voor het ontwikkelen van zonnevelden in Rhenen. En Solarfields heeft ons in juni al meegedeeld dat dit zonneveld gerealiseerd zal en moet worden, om reden dat Solarfields er al twee jaar in heeft geïnvesteerd.

Is er serieus onderzoek gedaan naar de gevolgen? Het betreft een nieuwe industrie en een nieuwe invulling van de ruimte. Er is nog geen wet- en regelgeving voor deze industrie ontwikkeld en ook nog geen substantiële kennis opgedaan uit ervaring. Steeds meer deskundigen en wetenschappers stellen wel de noodzakelijke vragen en doen onderzoek. Hun bevindingen bieden handvatten om de opkomst van deze industrie verantwoord te laten plaatsvinden. Deze commissie moet de raad adviseren, heeft de commissie kennis genomen van enig onderzoek (in- of extern) en de uitkomst daarvan?

Universiteit Wageningen heeft onderzocht in hoeverre een zonnepark bijdraagt aan de biodiversiteit (paradepaardje van de projectontwikkelaars) en wat de gevolgen na enkele jaren zijn voor het gebied. Wezenlijke bijdrage aan biodiversiteit is niet aangetoond. Wel is aangetoond dat de bodem onder de zonnetafels verdroogt en verschaalt door gebrek aan zonlicht en begroeiing met name op hellende gronden en dat deze verschraling van de bodem decennia vergt om weer te herstellen.

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) is zich (onder meer door enkele branden) gaan verdiepen in de veiligheid van zonneparken en de gevolgen bij calamiteiten. Omdat er nog geen wet- en regelgeving is, maar dat wel noodzakelijk wordt bevonden, roepen ze gemeenten op (als de vergunningverlener en daarmee sluitpost) regels te stellen aan vergunningen om risicovolle en gevaarlijke situaties te vermijden. Wij treffen geen enkele veiligheidsnorm of enige ander norm aan in de reactie op het principeverzoek.

De brandweer en het IFV waarschuwen voor het steeds grotere risico op natuurbranden door klimaatverandering en droogtestress. De provincie heeft de gebieden met verhoogde kans op verdroging en droogtestress in kaart gebracht. De bossen van de Heuvelrug, en de akkers worden als risicovol tot

zeer risicovol aangemerkt. Daar dienen sowieso voorzieningen voor getroffen te worden, en al helemaal als je de risico's op verdroging (de bodem onder zonnetafels verdroogt) verhoogt met alle nadelige gevolgen van dien.

En hoe zit het met de landschappelijke inpassing? Hoewel er plek is voor een windturbine op de Dam, een zonneveld op het Malieveld, komen die er niet omdat dat bovenmatige inbreuk doet op de waarde en beleving van de omgeving. Eeuwenoude engen, karakteristiek voor de Utrechtse Heuvelrug, volbouwen met zonnetafels heeft ook verstrekkende gevolgen voor de omgeving. *“Als het zonnepark een heel grote omvang heeft (binnen het zichtveld van de waarnemer), oftewel het blikveld domineert, dan vormt het niet langer een element in het landschap, maar is er sprake van een zonneparklandschap (i.p.v. een landschap met daarin een zonnepark). In dat geval is de vraag wat betreft passendheid of integratie van het zonnepark in het (wijdere) landschap niet langer aan de orde: het zonnepark is het landschap.”* Aldus Universiteit Wageningen.

De ‘voorwaarden’ (op de eerste na) die het college verbindt aan medewerking, zijn de algemene instructies uit de Omgevingsverordening van de provincie. Daar moet elk bouwplan voor zonnenvelden sowieso aan voldoen. De vierde voorwaarde ‘provinciale regels zonneparken in NNN gebied’, is verder niet specifiek gemaakt, maar is wel cruciaal om te beoordelen of dit plan überhaupt mogelijk is. Het loont de moeite om de Omgevingsverordening en -visie van Utrecht hierop na te slaan. Daarover later meer door Edward van de Zande.

Projectontwikkelaar Solarfields is niet geïnteresseerd in kleinschaliger zonnenvelden, *‘niet rendabel genoeg voor ons’* zijn de woorden van Solarfields. Niet verrassend, want het is een commerciële club met winst oogmerk. Hoeveel winst is niet zomaar te achterhalen, want er zijn meer dan honderd dochter- en moederbedrijven gemoeid met Solarfields. Solarfields heeft carte blanche gekregen, het college heeft geen kaders meegegeven. Het plan voorziet daarom vooral in de commerciële belangen van Solarfields, en om dit plan te verkopen, zijn er pagina's vol geproduceerd over de natuurwaarden van een zonnepark, maar laten we eerlijk zijn, als we natuurgebied willen versterken, plaats je geen giga elektrische installatie, dan verminder je stikstof en CO₂, plant je bossen en ga je iedere bebouwing juist tegen.

Samengevat,

Het college is zijn onderzoeks- en zorgplicht niet nagekomen, daar ligt nog heel wat werk om uit te voeren. Deze locatie op de Heuvelrug is niet geschikt voor een grootschalig zonnepark. Het college dient zich grondiger te verdiepen in de materie. De raad en deze commissie heeft de dure taak zich ervan te vergewissen dat alle benodigde onderzoeken (incl. zoeken naar alternatieven) hebben plaatsgevonden en dat er daarmee zinvolle en essentiële kaders kunnen en zullen worden gesteld voor het realiseren van nieuwe industrie, zeker als dit in een natuurgebied geprojecteerd wordt. Dit kan niet overgelaten worden aan de projectontwikkelaar die er niet bij gebaat is tijd en geld te besteden aan het behoud en de veiligheid van de omgeving. Niets van dit alles is of wordt geregeld en dat moet wel gebeuren, niet alleen op deze locatie, maar ook op andere locaties zoals Nude. Daar begint dit circus opnieuw.